

Nota verbonden partijen

November 2018

Inhoudsopgave

1. Visie	3
1.1. Visie en doelstellingen.....	3
2. Wettelijk kader.....	3
2.1 Wettelijk kader	3
2.2 Indeling verbonden partijen.....	4
2.3 Beleidsruimte.....	5
3. Beleid	6
3.1 Samenwerking met verbonden partijen	6
3.2 Dividend	6
3.3 Gemeentelijke vertegenwoordiging	6
3.4 Rolconflict	6
3.5 Verantwoording gemeenteraad	7
3.6 Grip door college en gemeenteraad	7
Bijlage - Wettelijk kader	9
Gemeentewet.....	9
Wet Gemeenschappelijke Regelingen.....	10
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	12

1. Visie

In dit hoofdstuk presenteren wij de visie en doelstellingen, kaders en criteria.

1.1. Visie en doelstellingen

De gemeente Coevorden heeft op het gebied van verbonden partijen de volgende visie: De gemeente streeft naar het efficiënt uitvoeren van gemeentelijke taken op basis van samenwerking met een adequate regiefunctie, waarbij de sturingselementen zoals transparantie, kaderstelling, verantwoording en controle voldoende gewaarborgd zijn.

Op het gebied van verbonden partijen formuleren we de volgende doelstellingen:

1. waarborgen van de juiste besteding van de publieke gelden;
2. het afdekken c.q. vermijden van risico's;
3. uitvoeren van taken volgens de overeengekomen kwaliteitseisen.

2. Wettelijk kader

2.1 Wettelijk kader

De belangrijkste wettelijke kaders zijn:

- de Gemeentewet (GW);
- de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr);
- het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- het Burgerlijk wetboek (Boek 2, rechtspersonen).

De Gemeentewet bepaalt dat het besluit (van het college) tot oprichting van een nv of bv of een deelneming daarin niet wordt genomen dan nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

In de Wgr is opgenomen dat de gemeenteraad besluit tot het instellen van gemeenschappelijk regelingen. Ook het college kan voor de uitoefening van bepaalde bestuursbevoegdheden een gemeenschappelijke regeling aangaan (de zogenaamde collegeregeling), na verkregen toestemming van de gemeenteraad. De Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe en de Veiligheidsregio Drenthe zijn voorbeelden van een collegeregeling.

Het BBV bepaalt dat de gemeente in de paragraaf verbonden partijen bij de begroting en rekening de visie op deze partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen opneemt. Daarnaast schrijft het BBV voor dat van de verschillende verbonden partijen minimaal de volgende informatie wordt opgenomen:

- a. de naam en de vestigingsplaats;
- b. het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;
- c. de veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft;
- d. het eigendom en het vreemd vermogen van de verbonden partij;
- e. het resultaat van de verbonden partij.

Deze voorschriften geven ook aan dat er bij een verbonden partij altijd sprake is van een financieel én een bestuurlijk belang.

In het Burgerlijk wetboek (Boek 2, rechtspersonen), zijn bepalingen opgenomen over de verschillende rechtspersonen waarin ook een gemeente kan deelnemen. Het gaat om vennootschappen (Naamloze of Besloten Vennootschappen (nv's of bv's)), verenigingen en stichtingen.

2.2 Indeling verbonden partijen

Verbonden partijen kunnen in Coevorden als volgt worden ingedeeld:

1. publiekrechtelijk verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen);
2. privaatrechtelijk verbonden partijen (bijvoorbeeld nv, bv, vereniging).
  - a. deelnemingen (nv's of bv's);
  - b. publiek Private Samenwerking (PPS-constructies).

Ad. 1. Publiekrechtelijk verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen)

Er zijn taken die de gemeente niet direct zelf uitvoert, maar waarvoor samenwerking kan of zelfs moet worden gezocht met andere overheden. Het gaat hier dan met name om een relatief afgebakende, meestal specialistische gemeentelijke taak. In het volgende overzicht zijn de bevoegdheden en verantwoordelijkheden opgenomen, zoals deze in de gemeente Coevorden voor gemeenschappelijke regelingen gelden.

Bevoegdheden en verantwoordelijkheden publiekrechtelijke verbonden partijen

Vertegenwoordiging	Een collegelid is gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur benoemt het dagelijks bestuur.
Verantwoording	Instrumenten die de gemeente beschikbaar heeft zijn: <ul style="list-style-type: none"> - Inlichtingenplicht; - Verantwoordingsplicht; - Ontslag/terugroepen gemeentelijk vertegenwoordiger.
Verantwoordingslijn	<ul style="list-style-type: none"> - Leden van het dagelijks bestuur zijn verantwoording verschuldigd aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling. - Leden van het algemeen bestuur zijn verantwoording verschuldigd aan de raad. - Leden van het algemeen bestuur van een collegeregeling zijn zowel verantwoording verschuldigd aan het college als de raad
Jaarstukken	<ul style="list-style-type: none"> - De begroting wordt eerst vastgesteld nadat de gemeenteraad in de gelegenheid is gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken. - De jaarrekening wordt ter informatie aan de raad gezonden.

Ad. 2. Privaatrechtelijk verbonden partijen (bijvoorbeeld nv, bv, vereniging)

Er zijn taken die de gemeente niet direct zelf uitvoert, maar waarvoor samenwerking wordt gezocht door middel van deelname in privaatrechtelijke rechtspersonen. In het volgende overzicht zijn de bevoegdheden en verantwoordelijkheden opgenomen, zoals deze in de gemeente Coevorden in de privaatrechtelijke vertegenwoordiging gelden.

Bevoegdheden en verantwoordelijkheden privaatrechtelijk verbonden partijen

Vertegenwoordiging	Een collegelid is gemeentelijk vertegenwoordiger in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) of Algemene Ledenvergadering (ALV).
Verantwoording	Leden van de Raad van Commissarissen/bestuurders dienen het belang van de onderneming en leggen verantwoording af aan de AVA.
Verantwoordingslijn	<ul style="list-style-type: none"> - De door het college benoemde gemeentelijk vertegenwoordiger in de AVA of Gesellschafterversammlung legt verantwoording af aan het college en de gemeenteraad. - Leden van de Raad van Commissarissen of Aufsichtsrat leggen verantwoording af aan de AVA of Gesellschafterversammlung. - Er is sprake van een scheiding tussen opdrachtgever en aandeelhouder.
Jaarstukken	<ul style="list-style-type: none"> - In de AVA worden de jaarstukken vastgesteld. - Verantwoording over de realisatie van de beoogde doelstellingen vindt plaats via deze jaarstukken.

2.3 Beleidsruimte

Voor het aangaan van een samenwerkingsverband met verbonden partijen heeft de gemeente veel beleidsruimte. In het volgende hoofdstuk wordt op de punten waarin de raad beleidskeuzes kan maken nader ingegaan.

3. Beleid

3.1 Samenwerking met verbonden partijen

In een streven naar een toekomstbestendige gemeentelijke dienstverlening en het uitvoeren van taken in het openbaar belang kan het gewenst zijn samenwerkingsverbanden met verbonden partijen aan te gaan. Hiermee kan het hoofd geboden worden aan een ontwikkeling naar schaalvergroting bij onderdelen van gemeentelijke taakvelden. Het moet daarbij gaan om een meerwaarde ten opzichte van het zelf ter hand nemen van de overheidstaak. Van belang is om daarvoor criteria vast te stellen waarmee rekening gehouden wordt bij de besluitvorming daarover. Het gaat hierbij onder meer om de kwaliteit van dienstverlening, vermindering kwetsbaarheid, efficiëntie, bestuurskracht en beheersing regionale processen.

1. De gemeente is één en ondeelbaar richting de verbonden partij. De belangen van raad en college vallen hier samen. College en raad kunnen in een onderlinge discussie vaststellen, welke meerwaarde voor de gemeente deelneming aan een specifieke verbonden partij biedt. De discussie kan richting geven aan het opstellen van beleidsnota's of aan de inbreng van het college binnen een AB of AVA. In de gemeente Coevorden wordt deelgenomen in verbonden partijen indien dit een meerwaarde heeft voor:
  1. Uitvoering van gemeente overstijgende taken;
  2. Uitvoering van specialistische gemeentelijke taken;
  3. Realisering van beoogde maatschappelijke effecten door middel van efficiënte en effectieve samenwerking;
  4. Efficiëntieverbetering door samenwerking;
  5. Vergroting van de bestuurskracht;
  6. Betere coördinatie en beïnvloeding van regionale processen.

3.2 Dividend

De gemeente participeert in een aantal ondernemingen met een privaatrechtelijke rechtsvorm. De gemeente bezit als rechtspersoon aandelen in nv's en bv's. Voor de gemeente zijn deze aandelen – naast het realiseren/behartigen van een openbaar belang – ook van belang in verband met het dividend dat per aandeel wordt uitgekeerd en dat als algemeen dekkingsmiddel in de begroting kan worden meegenomen.

2. 3.3 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De raad vervult drie kerntaken namelijk de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende taak. Het college is belast met het dagelijks bestuur (artikel 160 Gemeentewet) en de uitvoering van wetten en verordeningen. Tegen deze achtergrond worden alleen collegeleden en geen ambtelijk medewerkers aangewezen als gemeentelijk vertegenwoordigers in of bij verbonden partijen.

3.4 Rolconflict

Een rolconflict kan optreden als de gemeente in meerdere rollen met een verbonden partij te maken heeft. Hierbij kan gedacht worden aan de volgende situaties:

- a. een gemeentelijke vertegenwoordiger heeft in een verbonden partij tegelijkertijd een rol als aandeelhouder/eigenaar én opdrachtgever;
- b. een gemeentelijke vertegenwoordiger is ook vertegenwoordiger in een (bestuurs)orgaan van een verbonden partij.

ad.a. Een gemeentelijke vertegenwoordiger in een verbonden partij heeft tegelijkertijd een rol als aandeelhouder/eigenaar én opdrachtgever. Deze relaties kunnen door elkaar heen lopen. De eventueel hieruit voortvloeiende (schijn van) belangenverstremming kan negatieve consequenties hebben, niet alleen voor de gemeentelijke vertegenwoordiger, maar ook voor het imago van de gemeente als geheel. Bij het aandeelhouder/ eigenaarschap staat het belang van de verbonden partij (lange termijn/instandhouding) voorop. Bij de invulling van het opdrachtgeverschap gaat het in het bijzonder om de duur van de opdracht en de juiste prijs/kwaliteitverhouding. Ter voorkoming van een rolconflict en de schijn van een belangenverstremming wordt in het

college een splitsing tussen aandeelhouderschap/eigenaarschap en opdrachtgeverschap in acht genomen.

b. een gemeentelijke vertegenwoordiger is ook vertegenwoordiger in een (bestuurs)orgaan van een verbonden partij.

De gemeente participeert in een aantal nv's. Aard, omvang en invloed lopen sterk uiteen. De gemeente is in deze verbonden partijen vertegenwoordigd in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA). In het kader van corporate governance (de wijze van besturen, de gedragscode, het toezicht op organisatie) zijn er ontwikkelingen, waarbij onder meer de rol van de directeur/bestuurder en de Raad van Commissarissen (RvC) nader wordt verankerd. Op grond van het Vennootschapsrecht wordt in sterke mate een actieve en deskundige rol verwacht van de leden van de RvC. Uitsluitend het ondernemingsbelang mag daarbij voorop staan. Het niet juist invullen van deze functie brengt (aansprakelijkheids) risico's met zich mee. Tegelijk dient zich hierbij een rolconflict aan: gemeentelijk vertegenwoordiger/lid van het college versus lid van een orgaan van de privaatrechtelijke onderneming. Een lid van de RvC legt verantwoording af aan de AVA van een nv/bv. Vanuit dit perspectief is het niet gewenst dat een vertegenwoordiger uit aandeelhouders lid is van de RvC. Naar analogie daarvan is het evenmin gewenst dat leden van het college lid zijn van het bestuur van een vereniging/stichting en/of een daaraan gelieerde raad van Toezicht (RvT) die ook anderszins een relatie heeft met de gemeente Coevorden. De gemeente Coevorden heeft ervoor gekozen geen bestuursleden in een stichtingsbestuur af te vaardigen. De reden hiervoor is dat hierbij de integriteit van de gemeentelijk vertegenwoordiger in het geding kan komen.

Een gemeentelijk vertegenwoordiger maakt slechts bij uitzondering, na de raad geïnformeerd te hebben, deel uit van het bestuur, de Raad van Toezicht en/of van een Raad van Commissarissen van een verbonden partij. Dit betekent dat een stichting geen verbonden partij kan zijn.

3.5 Verantwoording gemeenteraad

De gemeentelijke vertegenwoordiger heeft een eigen verantwoordelijkheid voor het belang van/in de verbonden partij. De afgevaardigde in een verbonden partij zal in de eerste plaats bij moeten dragen om de doelstelling van die partij te realiseren, zelfs wanneer dat afwijkt van de belangen van de gemeente Coevorden. Bij privaatrechtelijke deelnemingen kan er in deze zin sprake zijn van een belang dat strijdig is met het publieke belang van de gemeente. Bij een vertegenwoordiging in een gemeenschappelijke regeling (GR) ligt dat iets anders. In een GR is sprake van zogenaamd verlengd lokaal bestuur. In het algemeen bestuur van de GR vertegenwoordigt het collegelid met name (ook) het gemeentelijk belang.

In dit kader is het van belang dat de gemeentelijke vertegenwoordiger regelmatig verantwoording aflegt en de gemeenteraad meeneemt in de beslissingen die moeten

3. worden genomen. Het college doet voor en na elk AB- en AVA-vergadering kort mondeling verslag in de raad of commissie. In dat overleg kan het college zijn successen tonen en ook aangeven wanneer en waarom de gemeente Coevorden zich moet schikken in het samenwerkingsverband. Het college moet bij besluitvorming binnen een verbonden partij altijd een evenwicht zoeken tussen het gemeentebelang, het belang van andere deelnemers aan de samenwerking en het belang van de verbonden partij als organisatie. Het college versterkte de onderhandelingspositie van de gemeente als kan aangeven dat bepaalde uitkomsten niet 'verkoopbaar' zijn aan de raad.

3.6 Grip door college en gemeenteraad

Voor wat betreft de sturings- en verantwoordingsmogelijkheden dient een onderscheid gemaakt te worden tussen gemeenschappelijke regelingen en deelneming aan privaatrechtelijke regelingen (nv's en bv's). Bij deze laatste kan geconcludeerd worden dat de bestuurlijke invloed bij een groot aantal deelnemingen gezien de omvang van de samenwerking gering is.

Anders ligt het bij de gemeenschappelijke regelingen. In de Wgr zijn de bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen het gemeentebestuur en het bestuur van de gemeenschappelijke regeling geregeld. In de gemeenschappelijke regeling zelf is een nadere uitwerking opgenomen, onder meer van de inlichtingen- en verantwoordingsplicht.

Desondanks wordt niet altijd ervaren dat de gemeente voldoende sturingsmogelijkheden heeft.

Procedure jaarstukken

Het gevoel van onvoldoende grip wordt met name veroorzaakt doordat er in de voorbereidingsfase van de planning- en controldocumenten, zoals begroting en jaarrekening, nog niet altijd voldoende overleg met de gemeente plaatsvindt over de inhoud en consequenties van de stukken.

Voor de vergaderingen van gemeenschappelijke regelingen worden agenda's en bijbehorende stukken vaak laat aangeboden. Door deze late aanlevering is de raad niet of onvoldoende in staat om hierin een adequate rol te spelen. Ook door de korte wettelijke termijn om een zienswijze te geven op de begroting/ jaarrekening gekoppeld aan het gemeentelijke besluitvormingstraject ontbreekt vaak de tijd om deze stukken goed voor te bereiden en te bespreken. Dit betekent dat er vooraf te weinig wordt gestuurd en de gemeentelijke vertegenwoordiger vaak zonder terugkoppeling naar de gemeenteraad de belangen vertegenwoordigt. Om de betrokkenheid van de raad te borgen worden de

4. stukken elektronisch via het raadsinformatiesysteem beschikbaar gesteld. Er is een checklist opgesteld voor de betrokken partijen om een bruikbaar handvat te bieden om de stukkenstroom te verhelderen.

5. *Opdrachtgeverschap*

Door beleidskeuzes voor een verbonden partij te verbinden aan de beleidskeuzes die de gemeente in eigen beleid op een breder beleidsveld heeft gemaakt, worden het belang en de achtergrond van de keuze helder. De verbonden partijen zijn via het college gehouden aan de actieve informatieplicht. Het college kan deze plicht niet nakomen als het niet wordt geïnformeerd door de verbonden partij. Verder is het van belang met de verbonden partij duidelijke prestatieafspraken te maken. Wat is het beleid dat door de verbonden partij gerealiseerd wordt en wat zijn hierbij de kaders. Er is een nauw verband tussen tal van verbonden partijen. Die wederzijdse afhankelijkheid wordt in de toekomst sterker door de komst van de Omgevingswet. De raad kan aan positie winnen door dergelijke wederzijds afhankelijke verbonden partijen periodiek gezamenlijk uit te nodigen en te bevragen op beleidsinhoudelijke thema's. Ook de invulling van opdrachtgeverschap en het vastleggen van de kwaliteit en kwantiteit van dienstverlening in raam- en productovereenkomsten kan hierbij een belangrijk sturingsinstrument vormen.

Met de verbonden partijen maken we de volgende prestatieafspraken:

1. In de voorfase van de besluitvorming vindt (ambtelijk) overleg plaats tussen de gemeente en het bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
2. De informatievoorziening wordt nader afgestemd met het besluitvormingsproces bij de gemeente en er worden in voorkomende situaties betere afspraken gemaakt over de aanlevering van stukken.
3. Met de verbonden partij worden kaders afgesproken over jaarlijks te bereiken en te controleren doelstellingen. Zo mogelijk wordt dit vorm gegeven in een opdrachtgeverschap.

Bijlage - Wettelijk kader

Zoals geldend op 4 oktober 2018

Gemeentewet

Artikel 108

1. De bevoegdheid tot regeling en bestuur inzake de huishouding van de gemeente wordt aan het gemeentebestuur overgelaten.
2. Regeling en bestuur kunnen van het gemeentebestuur worden gevorderd bij of krachtens een andere dan deze wet ter verzekering van de uitvoering daarvan, met dien verstande dat het geven van aanwijzingen aan het gemeentebestuur en het aan het gemeentebestuur opleggen of in zijn plaats vaststellen van beslissingen, slechts kan geschieden indien de bevoegdheid daartoe bij de wet of krachtens de wet bij provinciale verordening is toegekend.
3. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 110, vijfde lid, 119, vierde lid en 120, tweede lid, worden de kosten, verbonden aan de uitvoering van het tweede lid, voor zover zij ten laste van de betrokken gemeenten blijven, door het Rijk aan hen vergoed.

Artikel 147

1. Gemeentelijke verordeningen worden door de raad vastgesteld voor zover de bevoegdheid daartoe niet bij de wet of door de raad krachtens de wet aan het college of de burgemeester is toegekend.
2. De overige bevoegdheden, bedoeld in artikel 108, eerste lid, berusten bij de raad.
3. De overige bevoegdheden, bedoeld in artikel 108, tweede lid, berusten bij het college, voor zover deze niet bij of krachtens de wet aan de raad of de burgemeester zijn toegekend.

Artikel 160

1. Het college is in ieder geval bevoegd:
(...)
e. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten;
2. Het college besluit slechts tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.
3. (...)

Artikel 169

1. Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur.
2. Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
3. Zij geven de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.
4. Zij geven de raad vooraf inlichtingen over de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder e, f, g en h, indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. In het laatste geval neemt het college geen besluit dan nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.
5. Indien de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder f, geen uitstel kan lijden, geven zij in afwijking van het vierde lid de raad zo spoedig mogelijk inlichtingen over de uitoefening van deze bevoegdheid en het terzake genomen besluit.

Wet Gemeenschappelijke Regelingen

Artikel 1

1. De raden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van twee of meer gemeenten kunnen afzonderlijk of te samen, ieder voor zover zij voor de eigen gemeente bevoegd zijn, een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer bepaalde belangen van die gemeenten.
2. De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters gaan niet over tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
3. Onder het treffen van een regeling wordt in dit artikel mede verstaan het wijzigen van, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling.

Artikel 8

1. Bij de regeling kan een openbaar lichaam worden ingesteld. Het openbaar lichaam is rechtspersoon.
2. In daarvoor bijzonder in aanmerking komende gevallen kan bij de regeling, in plaats van een openbaar lichaam, een gemeenschappelijk orgaan worden ingesteld.
3. Bij de regeling waaraan uitsluitend colleges van burgemeesters en wethouders deelnemen, kan een bedrijfsvoering organisatie worden ingesteld in het geval de regeling uitsluitend wordt getroffen ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken van de deelnemers. De bedrijfsvoering organisatie is rechtspersoon.
4. In de regeling kunnen bevoegdheden van de besturen van de deelnemende gemeenten worden gemandateerd aan organen en personen werkzaam onder de verantwoordelijkheid van een van de deelnemende gemeenten, tenzij de regeling waarop de bevoegdheid steunt zich daartegen verzet.

Artikel 16

1. De regeling houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop een lid van het algemeen bestuur van het openbaar lichaam of een lid van het gemeenschappelijk orgaan door de raad die dit lid heeft aangewezen, ter verantwoording kan worden geroepen voor het door hem in dat bestuur onderscheidenlijk dat orgaan gevoerde beleid.
2. De regeling houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop een lid van het algemeen bestuur van het openbaar lichaam of een lid van het gemeenschappelijk orgaan aan de raad die dit lid heeft aangewezen, de door een of meer leden van die raad gevraagde inlichtingen dient te verstrekken.
3. Ingeval toepassing is gegeven aan artikel 13, vijfde lid, onder a, houdt de regeling bepalingen in omtrent de wijze waarop aan de raad die geen lid van het algemeen bestuur van het openbaar lichaam of van het gemeenschappelijk orgaan aanwijst, de door een of meer leden van die raad gevraagde inlichtingen worden verstrekt en de door die raad gevraagde verantwoording wordt afgelegd voor het door dat bestuur onderscheidenlijk dat orgaan gevoerde beleid.
4. De regeling houdt bepalingen in omtrent de bevoegdheid van de raad, een door hem aangewezen lid van het algemeen bestuur van het openbaar lichaam of een door hem aangewezen lid van het gemeenschappelijk orgaan, ontslag te verlenen, indien dit lid het vertrouwen van de raad niet meer bezit.
5. Bij het verstrekken van inlichtingen ingevolge het tweede of het derde lid, of het afleggen van verantwoording ingevolge het eerste of het derde lid, verschaft een lid van het algemeen bestuur van het openbaar lichaam of een lid van het gemeenschappelijk orgaan over zaken waaromtrent krachtens artikel 23 geheimhouding is opgelegd slechts informatie, indien krachtens artikel 25 van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd. Laatstbedoelde geheimhouding kan eerst worden opgeheven, nadat door het algemeen bestuur van het openbaar lichaam of door het gemeenschappelijk orgaan tot opheffing van de geheimhouding is besloten.

Artikel 17

De regeling houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop door het bestuur van het openbaar lichaam of de bedrijfsvoering organisatie of door het gemeenschappelijk orgaan aan de raden van de deelnemende gemeenten de door een of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen worden verstrekt.

Artikel 18

Artikel 16 is van overeenkomstige toepassing op regelingen die uitsluitend getroffen zijn door colleges van burgemeester en wethouders alsmede op regelingen die uitsluitend getroffen zijn door colleges van burgemeester en wethouders en burgemeesters gezamenlijk, voor zover het betreft de leden, bedoeld in artikel 13, tiende lid, onder a, met dien verstande dat voor «het algemeen bestuur van het openbaar lichaam» telkens wordt gelezen «het algemeen bestuur van het openbaar lichaam of het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie».

Artikel 34

1. Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
2. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten.
3. Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan stelt de jaarrekening vast in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
4. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan gedeputeerde staten.

Artikel 34a

1. Indien het openbaar lichaam de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan een specifieke uitkering als bedoeld in artikel 15a van de Financiële-verhoudingswet ontvangt van het Rijk of middelen ontvangt van de deelnemende gemeenten, die afkomstig zijn uit een specifieke uitkering, zijn de artikelen, 17a en 17b van de Financiële-verhoudingswet op de informatie ten behoeve van de verantwoording over deze middelen, van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat:
  - a. voor gedeputeerde staten en het college van burgemeester en wethouders wordt gelezen: het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan;
  - b. de in artikel 17b, derde lid, van de Financiële-verhoudingswet bedoelde opschorting betrekking heeft op de betalingen op grond van artikel 15, eerste lid, Financiële-verhoudingswet aan de gemeenten die aan de regeling deelnemen.
2. De ingevolge artikel 186, tweede lid, aanhef en onder b, en derde lid, van de Gemeentewet gestelde regels, alsmede het vierde tot en met het achtste lid van dat artikel, zijn van overeenkomstige toepassing op het openbaar lichaam de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan, met dien verstande dat:
  - a. voor het college wordt gelezen: het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan;
  - b. de in artikel 186, achtste lid, van de Gemeentewet bedoelde opschorting betrekking heeft op de betalingen op grond van artikel 15, eerste lid, Financiële-verhoudingswet aan de gemeenten die aan de regeling deelnemen.

Artikel 34b

Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Artikel 35

1. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt de ontwerpbegroting acht weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, onderscheidenlijk acht weken voordat zij door het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan wordt vastgesteld, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten.
2. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van de besturen van de deelnemende gemeenten voor een ieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld.
3. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie onderscheidenlijk het gemeenschappelijk orgaan hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
4. Nadat deze is vastgesteld, zendt het algemeen bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie onderscheidenlijk het gemeenschappelijk orgaan, zo nodig, de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
5. Het eerste, derde en vierde lid zijn van toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting. In de gemeenschappelijke regeling kan worden bepaald ten aanzien van welke categorieën begrotingswijzigingen hiervan kan worden afgeweken.
6. De artikelen 186 tot en met 213 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing, voor zover daarvan bij of krachtens deze wet niet is afgeweken.

Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

Artikel 15

1. De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:
  - a. de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
  - b. de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
    - 1°. gemeenschappelijke regelingen;
    - 2°. vennootschappen en coöperaties;
    - 3°. stichtingen en verenigingen, en,
    - 4°. overige verbonden partijen;
  - c. de lijst van verbonden partijen.
2. In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen:
  - a. de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
  - b. het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
  - c. de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
  - d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
  - e. de eventuele risico's, als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de verbonden partij voor de financiële positie van de provincie onderscheidenlijk gemeente.